

המשגיה

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

גליון מס' 88

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

במדבר - תשפ"ג

עניין של חינוך

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי (א, א)

הקשה רבינו ה'בן איש חי' זיע"א: מדוע בחר הקב"ה לתת לנו את התורה הקדושה במדבר דווקא, והלא היה יכול להכניס אותנו לארץ ולאחר מכן לתת לנו את התורה! והשיב רבינו במשל לבן מלך שפגש בנערה בת עניים וביקש לשאת אותה לאישה, אלא שאביה דחאו בטענה שהמלך לא יסכים לכך. בשומעו זאת הכריז בן המלך ואמר: "מוכן אני לעזוב את ארמון המלוכה על מנת להתגורר עימכם!" ואבי הנערה טען כנגדו: "הבה ונראה אותך עושה זאת". בלי לחשוב פעמיים, עזב בן המלך את הארמון ועבר להתגורר בביתם. כעבור חודש ימים קרא לו אבי הנערה, נתן בידו מפתח ואמר לו: "דע לך כי אנחנו עשירים גדולים מאוד, והמפתח שנתתי בידך הוא מפתח הכספות שלי, שבהן תמצא אוצרות כסף וזהב לרוב, וכל אלו שלך הם. ועתה קח את בתי ושא אותה לאישה. אלא שמלכתחילה לא גיליתי לך זאת, כי לא רציתי שתינשא לבתי בגלל עושרי!" כך הקב"ה לא רצה שישראל יקבלו את התורה בגלל טובתה של ארץ ישראל, ועל כן נתן להם אותה במדבר, בארץ שממה, וכשראה ה' שקיבלו אותה בלב שלם, אז הכניסם לארץ והנחילם כל טוב! **שבת שלום מערכת שיעורי לב ארי**

פְּנִינִים מִשְׁלַח מַלְאָכִים

קבלת התורה

מובא בספר 'קול יהודה' בשם מרן ראש הישיבה חכם יהודה צדקה זיע"א על דברי המדרש: 'אמר ר' יהושע בן לוי: בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: ריבוננו של עולם! מה לילוד אישה בינינו? ! אמר להם: לקבל את התורה בא! אמרו לפניו: חמדה גנוזה שגנוזה לך תתקע"ד (974) דורות קודם שנברא העולם, אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? "מה אָנֹכִי פִי תִזְכְּרֶנּוּ, וְכֵן אָדָם פִּי תִפְקְדֶנּוּ? ! ה' אֲדַלְּגֶנּוּ מֵה אֲדִיר שְׁמֶךָ כְּכֹל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר תִּנְהַךְ הַדָּף עַל הַשָּׁמַיִם! " (תהילים ח). אמר לו ה' למשה: החזור להם תשובה. אמר לפניו: ריבוננו של עולם, מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם. אמר לו: אחוז בכיסא כבודי והחזור להם תשובה, שנאמר: "מֵאֲחֻז פְּנֵי כֶסֶף פָּרָשׁוּ עֲלָיו עֲנָנוּ" וכו' (איוב כו, ט). אמר לפניו: ריבוננו של עולם! תורה שאתה נותן לי, מה כתוב בה? "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם". למצרים ירדתם? ! לפרעה השתעבדתם? תורה למה תהא לכם? ! שוב מה כתיב בה? "לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי". בין העמים אתם שרויין, שעובדים עבודה זרה? ! שוב מה כתיב בה? "זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ". כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכים שבות? ! שוב מה כתיב בה? "לֹא תִשָּׂא". משא ומתן יש ביניכם? ! שוב מה כתיב בה? "כִּפֹּד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ". אב ואם יש לכם? ! שוב מה כתיב בה? "לֹא תִרְצַח", "לֹא תִנְאֻף", "לֹא תִגְזֹב". קנאה יש ביניכם? ! יצר הרע יש בככם? ! מיד הודו לו לקב"ה, שנאמר: "ה' אֲדַלְּגֶנּוּ מֵה אֲדִיר שְׁמֶךָ כְּכֹל הָאָרֶץ". ע"כ (שבת פח). הנה המפרשים כבר עמדו במאמר זה הלא ייפלא, כיצד ייתכן שהמלאכים באים בטענות ומבקשים את התורה? האם לא ידעו מה כתוב בה? והמפרשים כבר האריכו בדרשותיהם כל אחד לפי טעמו, ונם אני הצעיר אענה בזה לפי מה שחנני ה' לפי עניות דעתי. התלמוד והמעשה הנה תורתנו הקדושה יש בה שני חלקים, חלק התלמוד וחלק המעשה, כי מלבד שחייב אדם לעסוק בתורה הקדושה כדי לדעת איך לקיים את המצוות, עוד יש בה חלק תלמוד שיש שכר מיוחד בעסק לימוד התורה כשהוא לעצמו, גם אם אינו כרוך בעשיית המעשה. למשל, הלומד הלכות סוכה, הנה הלימוד הזה, מלבד מה שמביאו לעשיית המצווה כהלכתה, הנה יש לו שכר מיוחד גם על עסק התורה כשהיא לעצמה. גם אם לא הגיע לכלל מעשה, כגון שלא עשה את הסוכה מחמת אונס, הרי יש לו שכר בעד חלק הלימוד, כי אין הלימוד כרוך בחלק המעשה. ודבר זה מצינו בקטנים הלומדים תורה, שאין בלימודם שום עניין של מעשה, ובכל זאת על ידי "הבל פיהם העולם עומד". הרי שלימוד התורה כשהוא לעצמו יש בו מעלה נפלאה מאוד. ולדבר הזה נתאוו המלאכים. הם ידעו מלכתחילה שאין הם שייכים בחלק המעשה, אבל מכל מקום רצו שחלק לימוד התורה לבדו יישאר להם, וחלק המעשה לבד ייקחוהו התחתונים. ומשה רבינו עליו השלום הבין כוונתם, ולכן אמר: מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם. בהבל דייקא, כלומר, שמא ינצחו אותי בטענה של ההבל שיש בכח התורה, שזה מוכיח שיש כח בתורה בלימוד לבד ואת זה ידרשו לעצמם. אמר לו הקב"ה: אחוז בכיסא כבודי והחזור להם תשובה. כלומר, אומנם שחלק לימוד התורה גדול ומגיע עד כיסא הכבוד, אבל זה דווקא הלומד על מנת לעשות, שאז יש בלימודו ערך גדול ועולה עד לכיסא הכבוד, כמו שאמרו: תלמוד גדול! שהתלמוד מביא לידי מעשה (קידושין מ). אבל הלומד על מנת שלא לעשות הרי זו תורה שלא לשמה, ואין בה שום מעלה ואין ללימוד זה ערך כלל וכלל. ולכן נתחזק משה והחזיר להם תשובה: למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? שבת יש ביניכם? ומכיוון שאין אתם שייכים "בחלק המעשה" אינכם שייכים "בחלק התלמוד". ה' יעזור, שכולנו נבין את האמת ונעשה את האמת, וה' יהיה בעזרונו. (מתוך הספר: 'קול יהודה')

מעשה שהיה...

במעלת הבזיונות! | ספור על האדמו"ר מזוועהיל זיע"א

הילולא דצדיקייא

הילולת כ"ק
האדמו"ר
מזוועהיל -
רבי שלמה
גולדמן ב"ר
מרדכי זי"ע.

הרה"ק רבי שלמה גולדמן מזוועהיל: נולד בשנת ה'תרכ"ט, כבר מגיל ינקות היה "יניק וחכים" ושמו יצא למרחק כנער חכם פלאי בעל מידות תרומיות ולבטח עתיד הוא לגדולות ונצורות. בשנת ה'תרס"א עת הגיע לגיל 32 הקים יחד עם אחיו, רבי יחיאל מיכל גולדמן ישיבה גדולה בעיירתו ועמד בראשה. עלה הרב לארץ ישראל עם נכדו, רבי מרדכי, לעיר הקודש, ירושלים. כשירדו מהספינה ביפו, אמר רבי שלמה לנכדו: "אנחנו משליכים את האדמו"רות לים." והוא נהג בצניעות והסתרה גמורה. כך נהג במשך שלוש שנים בהם כילה את חסכונו והגיע לפת לחם ממש. הוא השתכן בירושלים בעיר העתיקה, שם דירה קטנה וחי כאחד האדם. במשך כל אותם שלוש שנים הגיעו לירושלים מכתבים ומברקים עבור "האדמו"ר מזוועהיל" אך אין איש יודע, במי מדובר ולאן לשלוח את המכתבים. באותה עת הגיעו לירושלים תיירים מאיזור זוועהיל והמה זיהו מיד את רבם ושמעו יצא בכל רחבי ארץ הקודש. אט אט צמחה לה חסידות זוועהיל כשמנהיגם, ר' שלמה, מתעקש לנהוג בענווה ובשפלות ונוסע מידי יום באוטובוס. הרב התגורר בבית פשוט, כמעט בלי ריהוט, בלי שמיים ובלי גבאים. היה צנוע בהליכותיו, וחי חיי צער ופשטות. גאון בנגלה ובנסתר. רבים נהרו אל הרב לברכותיו. חי כ 76 שנים - ונלב"ע בכ"ו אייר התש"ה ביום ציונו בהר הזיתים. מרביתו: אביו, ר' מרדכי ור' דוד משה מטשורקוב. אביו: ר' מרדכי (משושלת זלאטשוב). (מהעלון פניני עין חמד)

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים
וזכותו תהא מגן עלינו
ועל כל ישראל, אמן!

באחת המלחמות בארץ הקדש כאשר טילים ופגזים התעופפו לכל עבר, ישבו מספר משפחות במקלט השכונתי בתת תנאים וללא פרטיות. באחת המקלטים שבו ישב הצדיק רבי שלמה מזוועהיל זצ"ל, היתה גם אשה אחת אלמנה. קשים ומרים היו חיייה של אשה אמללה זו, ולעת זקנה השתבשה עליה דעתה. והיתה צועקת וזועקת על כל מי שנקרה בדרך. "כסיל! חסר דעת!" זעקה לעבר תלמיד חכם ישיש". גנב! הרעימה בקולה אל אברך צעיר.

חלפו מספר ימים ויושבי המקלט החליטו בשיבה דחופה כי אי אפשר להמשיך כך. ימתינו להפסקה בין מטחי הפגזים ויעבירו את המספנה הזאת למקלט אחר. הם פנו לצדיק כדי לקבל ברכתו למהלך. אמר להם הצדיק: מי אני שאמר לכם מה לעשות? אך ברצוני לספר לכם ספור. אחותי היתה חולה במחלה אנושה, הרופאים כבר התיאשו ממנה, ואנו התפללנו מעומק לבנו לישועה. והנה פונה אליי אבא שלי ואומר: בוא יצא החוצה, ואני הלכתי בעקבותי, והנה נגש לקראתנו יהודי לא מפר, והחל לגדף ולקלל את אבי במלים קשות, אבי הביט בי ולחש "אל תאמר מלה", ולכל האנשים שהתקבצו לשמע הצעקות, רמו להם אבי שייניחו לו, כשסיים האיש לצעק פנה והלך משם. אנו חזרנו הביתה. "הודו לה' כי טוב", קדמה את פנינו אמי הצדקת, "נס גלוי קרה פאן, המצב השתפר מאד!" אז קרא לי אבי לחדרו ואמר לי: על כך נאמר: "תולה ארץ על בלימה" (איוב כ"ו ז'), שהעולם מתקיים ועומד על מי שבוים פיו בשעת מריבה (חלין פ"ט). הבזיונות וההשפלות הנם תרופה בדוקה להנצל מהצרות. כשסיים הצדיק את ספורו הבינו יושבי המקלט את המסר, והספימו להשאיר את האלמנה.

ספר הצדיק הנסתר רבי יוסף וולטוך צוק"ל, על קדשתו של הרב, כי בשעה שלנה את הצדיק לאחר פטירתו, כאשר הגיעה המיטה של רבי שלמה מזוועהיל, ראה עמוד אש היורד מהשמים עד למטה הנשאת למקום הקבורה ויהי לפלא! זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמן!